

Конвенција за работниците со семејни обврски, 1981

Конвенцијата се однесува на еднаквите можности и еднаквиот третман за мажите и жените работници: Работници со семејни обврски

(Забелешка: Датум на стапување на сила е 11. 8. 1983 година.)

Конвенција: Ц156

Место: Женева

Седница на Собранието: 67

Датум на усвојување: 23. 6. 1981

Предмет на класификација: Еднаквост на можностите и третманот

Предмет на класификација: Жени

Статус: Сè уште се користи како инструмент.

Генерално собрание на Меѓународната организација на трудот, Раководното тело на Меѓународната канцеларијата на трудот се состана во Женева на својата шеесет и седма седница на 3 јуни 1981 година, и поаѓајќи од Декларацијата од Филадельфија која се однесува на целите и задачите на Меѓународната организација на трудот и која прокламира дека сите човечки суштества, без оглед на раса, определба или пол, имаат право да уживаат материјална благосостојба, слобода и дигнитет, економска сигурност и еднакви можности, и поаѓајќи од условите на Декларацијата за еднакви можности и третман на жените работници и на Резолуцијата која се однесува на промоцијата на еднакви можностите и третман на жените работници, усвоена од Меѓународната конференција на трудот во 1975 година, и поаѓајќи од одредбите на меѓународните Конвенции на трудот и Препораките коишто имаат за цел обезбедување на еднаквост на можностите и третманот за мажите и жените работници, насловена како Конвенција и препораки за еднаква ренумерација 1951, Конвенцијата за Дискриминација (Вработување и Професија) и Препораки, 1958 и Делот 8 од Препораките за развој на човечките ресурси, 1975 и повикувајќи се на Конвенцијата за дискриминација (Вработување и Професија), 1958 која не ги покрива во целост разликите што произлегуваат врз основа на семејните обврски, и имајќи ја предвид потребата од обезбедување на дополнителни стандарди, и поаѓајќи од условите содржани во Препораките (Жени со семејни обврски), 1965 и земајќи ги предвид промените коишто настанаа од нивното усвојување, и поаѓајќи од инструментите за еднакви можности и третман за мажите и жените коишто се усвоени од Обединетите нации и останатите специјализирани агенции, и повикувајќи се посебно на четиринаесеттиот параграф на преамбулата на Обединетите нации, Конвенција за елиминирање на сите форми на дискриминација против жените, 1979, во која се истакнува дека државите се свесни дека промената во традиционалната улога на мажите и жените во општеството и семејството е неопходна за да се постигне целосна еднаквост помеѓу мажите и жените, и препознавајќи дека проблемите на работниците со семејни обврски се аспекти на пошироки прашања поврзани за семејството и општеството коишто треба да се земат предвид во националните политики, и препознавајќи ја потребата за креирање на еднаквост во можностите и третманот помеѓу мажите и жените работници со семејни обврски, како и помеѓу оваа

категорија работници и останатите работници, и сметајќи дека многу од проблемите со коишто се соочуваат сите работници се мотивирани од семејни обврски, и препознавајќи ја потребата за подобрување на условите преку мерки коишто ќе одговараат на посебните потреби на овие работници и мерки дизајнирани за подобрување на општите условите на работниците, одлучи да ги усвои предлозите што се однесуваат на еднаквите можности и еднаквиот третман за мажите и жените работниците со семејни обврски, како петта точка на дневниот ред на оваа седница, и одлучи овие предлози да добијат форма на меѓународна конвенција, и на 23 јуни 1981 година ја усвои следнава Конвенција, која може да се нарече Конвенција за работниците со семејни обврски, 1981.

Член 1

1. Оваа Конвенција се однесува на мажите и жените работници со обврски поврзани со деца, коишто ја ограничуваат нивната можност за подготвување, стапување, учествување и напредување во економската активност.
2. Одредбите од оваа Конвенција треба да се применат и на мажите и жените работници со одговорности поврзани со нивното непосредно семејство кое има потреба од нивна грижа или поддршка, каде што ваквите одговорности ги ограничуваат нивните можности за подготвување, стапување, учествување или напредување во економската активност.
3. За целите на оваа Конвенција, поимот „*малолетните деца*” и останатите членови на непосредната фамилија на кои им потребна грижа и поддршка, значи лица кои се дефинирани како такви на еден од начините опишани во член 9 од оваа Конвенција
4. Работниците коишто се опфатени со параграфите 1 и 2 на овој член се нарекуваат „*работници со семејни обврски*”.

Член 2

Оваа Конвенција се однесува на сите гранки на економската активност и на сите категории на работници.

Член 3

1. Од аспект на креирање на еднакви можностите и третман на мажите и жените работници, главна цел на националната политика за секоја членка треба да биде да овозможи лицата со семејни обврски коишто се вработени или сакаат да бидат вработени, да ги остваруваат нивните права без да бидат предмет на дискриминација и без конфликт помеѓу нивните работни и семејните обврски.

2. За таа цел, во параграф 1 на овој член поимот дискриминација значи дискриминација на вработените и професиите, како што е дефинирано со член 1 и 5 од Конвенцијата за дискриминација (Вработување и Професија), 1958.

Член 4

Од аспект на креирањето на еднакви можности и еднаков третман за мажите и жените работници, сите мерки компатибилни со националните услови и можности треба да бидат преземени:

(а) да се обезбеди дека работниците со семејни обврски ги уживаат нивните права за слободен избор на вработување; и

(б) да се земат предвид нивните потреби од аспект на условите на вработување и социјалното осигурување.

Член 5

Сите мерки компатибилни со националните услови и можности треба да бидат преземени:

(а) да се земат предвид потребите на работниците со семејни обврски во планирањето на ниво на заедницата; и

(б) да се развијат и промовираат услугите на заедниците, приватни или јавни, како што се центри за згрижување на децата и семејни услуги.

Член 6

Надлежните органи и тела во секоја земја треба да преземат адекватни мерки за промоција и едукација, коишто ќе имаат за цел информирање на јавноста за принципите на еднаквост на можностите и третманот на мажите и жените работници и за проблемите на работниците со семејни обврски, како и за создавање на клима за надминување на овие проблеми.

Член 7

Сите мерки компатибилни со националните услови и можности, вклучително и мерките во областа на професионалната ориентација и обука, треба да бидат преземени за да им овозможат на работниците со семејни обврски да се интегрират во работната сила, како и да им се обезбеди непречено враќање на работа по нивното отсуство како резултат на овие обврски.

Член 8

Семејните обврски не треба, како такви, да претставуваат валидна причина за прекинување на работниот однос.

Член 9

Одредбите од оваа Конвенција може да се применат со закони и регулатива, колективни договори, арбитражни одлуки, судски одлуки или со комбинација на овие методи, на начин што е конзистентен со националната практика, водејќ и сметка за националните услови.

Член 10

1. Одредбите на оваа Конвенција можат да се применат во делови доколку е неопходно, имајќи ги предвид националните услови обезбедувајќи такви мерки на имплементација коишто би можеле да се применат на кој било случај на сите работници опфатени со член 1, параграф 1.

2. Секоја членка која што ја ратификувала оваа Конвенција треба да наведе во својот прв извештај за примената на Конвенцијата, поднесена според член 22 на уставот на Меѓународната организација на трудот до кој степен таа има намера да ги користи исклучоците наведени во параграф 1 од овој член, додека во последователните извештаи треба да го наведе степенот до кој ќе се применува Конвенцијата.

Член 11

Организациите на работодавачите и на работниците имаат право да партиципираат на начин соодветен со националните услови и практики, во утврдувањето и примената на мерките наменети за примена на одредбите на оваа Конвенција.

Член 12

Формалните ратификации на оваа Конвенција треба да бидат проследени до Генералниот директор на Меѓународната канцеларијата на трудот за регистрација.

Член 13

1. Оваа Конвенција е обврзувачка за оние членки на Меѓународната организација на трудот чишто ратификации се регистрирани кај Генералниот директор.

2. Таа ќе стапи на сила дванаесет месеци по датумот на којшто ратификациите на две членки се регистрирани кај Генералниот директор.

3. Потоа, оваа Конвенција треба да стапи на сила за која било членка дванаесет месеци по датумот на којшто нејзината ратификација била регистрирана.

Член 14

1. Членката која ја има ратификувано оваа Конвенција може да ја отповика истата по истекот на десет години од датумот кога оваа Конвенција за првпат стапила на сила, преку акт испратен до Генералниот директор на Меѓународната канцеларија на Трудот за регистрација. Ваквото отповикување нема да има ефект додека не измине една година од датумот на којшто е регистрирано барањето.

2. Секоја членка која ја ратификувала оваа Конвенција и која во временски период од една година по истекот на периодот од десет години, наведен во претходниот параграф, не го искористила правото за отповикување дадено со овој член, ќе биде обврзана за период од наредни десет години, дури потоа истата може да ја отповика оваа Конвенција по истекот на десетте години, според условите определени од овој член.

Член 15

1. Генералниот директор на Меѓународната канцеларијата на трудот треба да ги извести сите членки на Меѓународната организација на трудот за регистрацијата на сите ратификации и отповикувања коишто му се доставени од страна на членките на Организацијата

2. Кога ги информираа членките на Организацијата за регистрацијата на втората ратификација испратена до него, Генералниот директор треба да им обрне внимание на членките на Организацијата за датумот на кој што Конвенцијата стапува на сила.

Член 16

Генералниот директор на Меѓународната канцеларија за труд треба да испрати до Генералниот секретар на Обединетите нации за регистрација, во согласност со член 102 од Повелбата на Обединетите нации, целосни детали за сите ратификации и одлуки за отповикувања регистрирани кај него во согласност со одредбите наведени во претходните членови.

Член 17

Во разумна временска рамка, Раководното тело на Меѓународната канцеларијата за труд треба да го презентира пред Генералното собрание извештајот за функционирањето на оваа Конвенција, и треба да утврди дали е пожелно ставањето на прашањето за нејзината целосна или делумна ревизија на дневниот ред на Собранието.

Член 18

1. Во случај Собранието да усвои нова Конвенција која во целост или делумно ја ревидира постоечката Конвенција, сè додека новата Конвенција не обезбеди:

а) ратификација од членката на новата ревидирана Конвенција треба **ipso jure** да значи отповикување на оваа Конвенција, како што е наведено во одредбите од член 14 погоре, доколку и кога новата ревидирана Конвенција не стапи на сила;

б) од датумот кога новата ревидирана Конвенција ќе стапи на сила, оваа Конвенција треба да престане да биде предмет на ратификација на Членките.

2. Оваа Конвенција треба да остане на сила во нејзината постоечка форма и содржина за оние земји-членки коишто ја ратификувале, меѓутоа не ја ратификувале ревидираната Конвенција.

Член 19

Англиската и француската верзија од текстот на оваа Конвенција се еднакво валидни.